

El pensador Gianni Vattimo. / EL PUNT

Vattimo porta la seva defensa de la debilitat a Girona

És el professor convidat de la Càtedra Ferrater Mora, del 9 al 13 de juny

E.V. / Girona

● Contra les càrregues de profunditat de la transcendència, contra les categories fortes, la lleugeresa, la transparència, el «pensament dèbil». Gianni Vattimo (Torí, 1936) defensarà la seva filosofia propera a la vida, i compromesa també políticament, en un seminari a Girona.

El professor de la Universitat de Torí Gianni Vattimo serà a Girona la setmana del 9 al 13 de juny per assistir al seminari que sobre la seva obra ha organitzat la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona, *Fenomenologia, hermenèutica, ontologia de l'actualitat*. El pensador italià, que ja va visitar la ciutat a finals dels anys vuitanta, quan acabava de publicar *Il pensiero debole* (1983), l'obra que va donar repercussió internacional a les seves reflexions filosòfiques sobre «el pas de les unitats fortes a la multiplicitat dèbil», estarà acompanyat en aquesta nova estada pels professors Franca d'Agostini i Alberto Martinengo, tots dos col·legues seus a la Universitat de Torí, i per Santiago Zabala, de l'Institut de Filosofia de Postdam, i Miguel Ángel Quintana, de la Universitat Europea Miguel de Cervantes, que participaran com a ponents en les sessions del seminari.

Gianni Vattimo, deixeble de Hans-Georg Gadamer i de Karl Löwith a la Universitat de Heidelberg, va encaminar inicialment els seus estudis cap a qüestions d'estètica, abans de consagrar-se a la lectura de la filosofia de Heidegger i Nietzsche i acabar interrogant-se sobre quin pensament és possible després de l'abolició dels grans sistemes, un cop les

categories fortes, els punts de vista globals o privilegiats, ja han deixat d'existir. A partir d'aquesta reflexió va proposar una interpretació del postmodernisme com el pas del domini a la llibertat, de l'autoritarisme a la democràcia, amb vista a una «progressiva reducció de la violència i el dogmatisme que afavoreixi la superació de les injustícies socials que se'n deriven», tal com ho expressa el director de la Càtedra Ferrater Mora, Josep M. Terrabras, en la presentació del convidat del pròxim seminari. Vattimo, defensor d'un model social de solidaritat i integració europees oposat al «capitalisme compassiu» dels Estats Units, s'ha compromès activament en la política del seu país, com a membre primer del Partido Radical o en la campanya per l'Ulivo i, més recentment, amb el Partit Comunista italià, des del qual proposa un moviment llibertari, de «subversió democràtica».

El seminari s'impartirà en castellà, a la Sala de Graus de la Facultat de Lletres, de 10 a 12 del matí i de 4 a 6 de la tarda cada dia de dilluns a divendres. Les persones interessades a assistir-hi han de formalitzar la matrícula (40 euros per al públic en general, 20 per als becaris i estudiants que ho acrediten) a la secretaria de la Càtedra Ferrater Mora, a la mateixa facultat.

El diàleg, eix de la tardor a La Mercè

► L'equipament cultural es «reinventa» donada l'entrada en funcionament el proper octubre del Centre d'Art Contemporani

GIRONA | MARTA PALLARÈS

■ El nou curs s'engega també per al Centre Cultural La Mercè, que es replanteja la seva situació dins l'àmbit gironí. I és que amb l'entrada en funcionament del nou Centre d'Art Contemporani, La Mercè ha de trobar el seu nou espai com a motor de creació i difusió artística. Amb aquest objectiu, ahir es va presentar la programació de les activitats de tardor d'aquest centre.

El director de La Mercè, Xavier Mingo, va explicar que aquesta tardor totes les activitats tindran com a eix central el diàleg. Així doncs, hi haurà diverses propostes interdisciplinàries i híbrides; un exemple és la primera exposició, inaugurada fa unes setmanes, sota el títol de *Go Between*. En ella, artistes alemanys i catalans han treballat de costat per presentar les seves propostes. En aquesta línia també s'hi emmarca *Nou mesos, nou artistes*, on cada mes un autor diferent presentarà la seva creació i la seva percepció de l'art i de la cultura.

A l'Aula d'Humanitats, la programació de tardor presenta una línia vinculada a la literatura i el pensament. El tret de sortida el donarà aquest divendres la conferència *Escriure des de la frontera* de la guanyadora del premi Ramon Llull Najat El Hachmi. El dijous 2 d'octubre, d'altra banda, es farà l'espectacle *Lletres i veus*, creat a través de textos de Lluís Muntada. A l'Aula continuen els tallers d'escriptura, i es complementen amb un curs d'introcció a la literatura universal amb Jordi Llovet.

Pel que fa a Escena Plural, es reforça l'aposta pels nous formats, centrats a les noves tecnologies. Aquesta serà la línia del Festival VAD i de les propostes del COOPCORP.

Per la seva banda, la tinent d'alcalde de Cultura, Lluïsa Faxedas, va voler destacar que aquesta és la primera programació completa que desenvolupa el nou director, «mantenint les línies però també amb elements nous». El procés de reinvençió, segons Faxedas, ha de permetre afrontar nous reptes, «com ja vam fer quan es va eliminar la programació musical per dur-la a l'Auditori».

També destaquen diverses activitats fetes en col·laboració amb altres entitats, com la conferència de Gianni Vattimo coorganitzada amb la càtedra Ferrater Mora de la UdG.

DIARI DE GIRONA

1

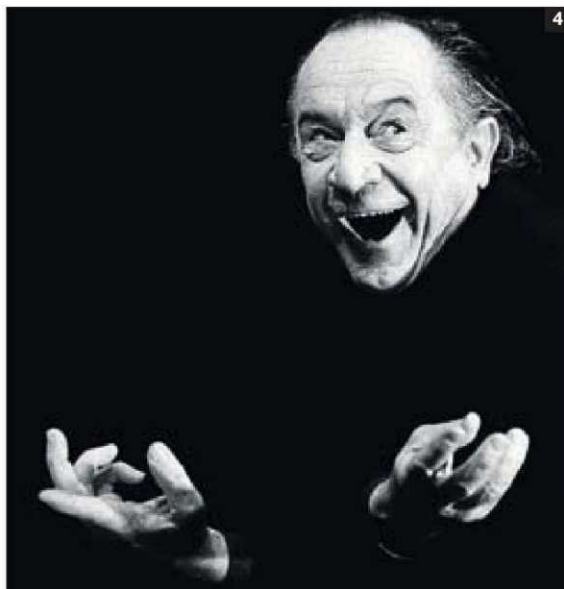

2

3

► **TARDOR A LA MERCÈ** Les propostes van des de la literatura i la política a les arts conceptuals. **1** Gianni Vattimo presentarà el 7 d'octubre «El comunisme real ha mort, visca el comunisme ideal». **2** L'escriptora d'origen marroquí Najat El Hachmi. **3** Gamebombing treballa amb videojocs adaptats al món de l'art. **4** Albert Vidal presentarà la rondalla «Joan de l'ós». **5** Des d'ahir i fins dijous, Girona acull la Primera Setmana de Mèxic. **6** «Devorix Causa», una obra emmarcada dins Temporada Alta.

4

5

6

CURSOS, CONGRESSOS, SEMINARIS, BEQUES

Gianni Vattimo. Seminari sobre l'obra del filòsof italià, centrat en la fenomenologia, hermenèutica i ontologia de l'actualitat. Els seus primers estudis sobre Schleiermacher, Nietzsche o Heidegger van ser una bona preparació per a la seva reflexió més personal sobre la interpretació i l'hermenèutica, sobre la dissolució de l'art i el nihilisme, fins a anunciar la fi de la modernitat. Vattimo ha estat un dels principals teòrics de l'anomenat pensament feble, que s'ha convertit en un tret caracteritzador de la post-modernitat. Centre Cultural la Mercè, de Girona, del 6 al 10 d'octubre de 2008.
www.udg.edu

Fosses comunes i simbologia franquista.

Jornades de treball

Objectes trobats a la fossa de la guerra civil excavada recentment a Gurb

en les quals es tractaran els temes següents. Sobre les fosses comunes: experiències internacionals, marc jurídic a Catalunya i Espanya, acció de la societat civil, i treball interdisciplinari. Sobre la simbologia franquista: tractament legal i historiogràfic, i actuacions al territori. Organitzades pel Centre d'Estudis Històrics Internacionals. 9 i 10 d'octubre de 2008.

www.ub.edu/cehi

Homenatge a Ronald Fraser.

Jornada sobre la font oral com a font documental històrica i d'homenatge a l'historiador britànic que donà el fons que originà la col·lecció de l'Arxiu. Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. 16 d'octubre de 2008.

arxiuhistoric@bcn.cat

Els processos migratoris a les terres de parla catalana.

De l'època medieval a l'actualitat. Àmbits de recerca: La colonització feudal de la Catalunya Nova, les Illes Balears i el País Valencià; De l'expulsió dels jueus i moriscos a les immigracions franceses de l'època moderna; Les migracions contemporànies; i Llengua, literatura i material etnogràfic vinculats als processos migratoris de les terres de parla cata-

lana. València, del 16 al 18 d'octubre de 2008.

www.ecepc.org

Beca de recerca Ciutat de Figueres.

Per al foment de la recerca en el camp de les ciències socials i humanes en l'àmbit de la ciutat. La beca s'atorga al millor projecte d'investigació inèdit i està dotada amb 10.000 €. Fins el 31 d'octubre de 2008.
cultura@figueres.org

Barcelona, 1938, capital de tres governs.

Congrés que forma part dels actes commemoratius del setantè aniversari de la presència dels governs espanyol, basc i català a Barcelona durant l'últim any de la guerra civil. Organitzat per la Fundació Carles Pi i Sunyer i el Centre d'Estudis sobre les Èpoques Franquista i Democràtica de la UAB. Del 18 al 21 de novembre de 2008.

www.pisunyer.org

Premi aviació i guerra civil

2009. Per a la millor recerca inèdita sobre la història i el patrimoni de l'aviació durant la guerra. Està dotat amb 500 €. Fins al 15 de febrer de 2009.

www.aviacioguerracivil.com

Gianni Vattimo propugna el comunisme llibertari en una conferència a La Mercè

E.V. / Girona

● Gianni Vattimo (Torí, 1936), l'impulsor del «pensament dèbil», en oposició al presumptament fort, únic i dominador, exposarà avui al Centre Cultural La Mercè (19.30 h) el perquè del seu desengany de l'esquerra europea i la revaloració de l'«esperança comunista» com l'únic mitjà per a un canvi polític i social veritable. La conferència, amb el títol *El comunisme real ha mort, visca el comunisme ideal*, servirà per presentar el nou llibre del filòsof italià, *Ecce comu. Com es re-esdevé allò que s'era*, publicat per Accent Editorial de Girona, en català i avançant-se a la publicació castellana, no prevista fins al 2009, tot que Ciencias Sociales de l'Havana ja va llançar-ne una edició, restringida a Cuba, l'any passat. La conferència de Vattimo s'inscriu en l'estada que fa aquesta setmana a la ciutat com a professor convidat de la Càtedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona, on des d'ahir i fins divendres presideix el seminari *Fenomenologia, hermenèutica, ontologia de l'actualitat*, organitzat a partir de les preocupacions i els referents filosòfics que el pensador ha analitzat en la seva obra. *Ecce comu*, títol amb què Vattimo fa una relectura en clau política del lema de la coneguda autobiografia de Nietzsche, un dels seus autors de capçalera, *Ecce homo. Com s'arriba a ser allò que s'és*, de manera que traspasa la qüestió de la identitat a la reflexió sobre la comunitat, reuneix una sèrie d'articles publicats a

EL LLIBRE

► *Ecce Comu* és el primer llibre de Gianni Vattimo traduït al català, avançant-se fins i tot a l'edició castellana. La traducció ha estat a càrrec de l'editor d'Accent, Oriol Ponsatí-Murlà.

la premsa italiana des de l'any 2002 en els quals explica com s'ha anat convenent de la necessitat de tornar a abraçar el comunisme, després de la seva experiència com a eurodiputat pels Demòcrates d'Esquerra, dins el Partit Socialista Europeu. Vattimo, però, no entén aquest compromís sense «l'adhesió al missatge evangèlic o, de manera més general, a la predicació de la fraternitat que trobem en totes les grans religions», com fa explícit en el seu llibre per desarticular l'estratègia capitalista de perpetuar les desigualtats escudant-se en l'espantall de l'ateisme comunista. El professor italià, que es declara així doncs «catolicocomunista», qüestiona en els seus escrits tant la «monarquia senil» de l'imperialisme nord-americà com la jerarquia eclesiàstica dels «palauets vaticans, aliats fidels del conservadorisme».

La rueda

Vattimo y el pensamiento no tan débil

Esta semana **Gianni Vattimo** está dirigiendo un seminario sobre su pensamiento en la Cátedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona. **Vattimo** es uno de los filósofos más incisivos e influyentes de los últimos 40 años, muy particularmente con su defensa de un «pensamiento débil». Pero la expresión ha sido con frecuencia mal entendida. Algunos han creído que defendían un pensamiento sin fuerza, un pensamiento poco atrevido y sin ambición, quizá incluso sin lógica, un pensamiento, como quien dice, desanimado.

Nada más lejos de su propuesta. Estimulado, entre otros, por **Nietzsche** y **Heidegger**, se da cuenta de que la razón no puede seguir fingiendo que tiene una explicación última de todo. Porque nuestra razón se mueve a tientas, intentando buscar caminos de salida para las necesidades humanas. Y, en esta búsqueda, no podemos fiarnos de recetas abstractas o de consignas prefabricadas. El pensamiento solo nos ayudará a ser más libres, más justos, más emancipados, si antes reconocemos sus límites, las dificultades, las deficiencias.

La razón no puede seguir fingiendo que tiene una explicación última de todo

Cuando **Vattimo**, pues, habla de un pensamiento débil, no lo hace porque quiera conformarse con un pensamiento de segunda, debilitado y raquítico, sino precisamente porque se da cuenta de que el pensamiento a menudo se ha utilizado para oprimir, para regular la vida de los humanos en una misma y única dirección, en lugar de respetar las diferencias y de proteger contra las desigualdades. El pensamiento débil no es, pues, un mal pensamiento, sino el pensamiento capaz de autocriticarse y de ponerse al servicio de las experiencias humanas. Actualmente, muchos suspiran de nuevo por formas de vida individuales y colectivas con principios intocables, con normas universalmente válidas, pretendidamente verdaderas. **Vattimo** sigue oponiéndose a ello. Él y su obra nos recuerdan que el combate a favor de la libertad y de la emancipación es largo, difícil, a menudo tortuoso. Nadie sabe cómo va a acabar, pero todos somos llamados a tomar posición. En pleno combate, la presencia de **Vattimo** representa un momento de reflexión lúcida, libre y también amable. ■

Gianni Vattimo confessa que «si no fos cristià, no podria ser comunista»

► L'eminent professor torinès, convidat per la Càtedra Ferrater Mora, imparteix un seminari a Girona i presenta el seu llibre «Ecce Comu»

GIRONA | M. PALLARÈS

■ Com ser comunista i cristià i no morir en la paradoxa. Ahir, el professor i filòsof de Torí Gianni Vattimo va donar a Girona una classe magistral al respecte, dins de la seva agenda d'activitats organitzada per la Càtedra Ferrater Mora.

Durant aquest setmana, l'eminent pensador està impartint un seminari sobre la seva obra: *Fenomenologia, Hermenèutica, Ontologia de la Actualidad*. Però l'acte que va convocar més persones va ser, sens dubte, la conferència que va impartir ahir al Centre Cultural La Mercè, que portava el revelador títol de «El comunisme real ha mort. Visca el comunisme ideal». La xerrada va servir per presentar la traducció al català del seu nou llibre *Ecce Comu*, que encara no es pot consultar en cap altre idioma.

L'antic eurodiputat per Democràtic di Sinistra, partit que va abandonar l'any 2004, va afirmar que havia deixat la formació no perquè ell hagués canviat, «sinó perquè va ser el partit qui ho va fer». Segons Vattimo, el país que suposa l'excepció a la «immobilitzada» situació política a Itàlia i a la Unió Europea només és

En primer terme, Gianni Vattimo, observat per Josep-Maria Terricabras.

un: Espanya. «La política de Zapatero pot fer d'aquest país el punt de transformació d'Europa», va afirmar el filòsof. Va advertir del «perill» que corre Itàlia «perquè l'extrema esquerra ha perdut tots els seus parlamentaris, i quan la gent pobre no té capacitat de representació, poden acabar posant bombes».

Respecte el «comunisme ideal», Vattimo va explicar que tot polític necessita un ideal utòpic en el qual reflectir-se a l'hora de decidir quin

rumb prenen les seves decisions. En aquest sentit, va confessar que «si no fos cristià, no podria ser comunista», perquè les seves creences religioses el porten a «preocupar-se per la gent». Tot i això, la seva essència cristiana no li va impedir afirmar que «s'avergonyeix del Papa».

Vattimo va concloure la trobada amb l'afirmació «no té esperances de transformar el món, però m'he acabat adonant que, malauradament, no he nascut per estar tranquil».

ANIOL RESCLOSA

CONFERÈNCIA El professor Gianni Vattimo parla sobre política, religió i filosofia a la Càtedra Ferrater Mora

El prestigiós pensador italià ha estat convidat per la UdG per impartir la conferència «El comunisme real ha mort, visca el comunisme ideal» a La Mercè ►44

el Periódico.com / CULTURA+ESPECTÁCULOS

Portada Opinión Internacional Política Sociedad Catalunya Economía Tecnología Deportes Cultur

Carteleras y servicios | Agenda: El día por delante | Suplemento EXIT y LIBROS

Portada > Cultura+Espectáculos

13:03 GALARDÓN DE LA ACADEMIA SUECA

El francés Jean-Marie Gustave Le Clézio gana el Nobel de Literatura

imprimir enviar votar

8/10/2008 CRÓNICA

La fuerte debilidad de Vattimo

- El creador del "pensamiento débil" presenta en Girona su último libro

Gianni Vattimo, ayer en Girona. Foto: JOAN CASTRO

JOSEP MARIA FONALLERAS
GIRONA

Gianni Vattimo recuerda el Fiat 131 con el que viajó, hace unos 30 años, a Girona. Ha vuelto ahora, invitado por la Càtedra Ferrater Mora, para participar en un seminario sobre *Fenomenología, hermenéutica, ontología de la actualidad* y para presentar la primera edición en catalán (y la primera traducción mundial, en Accent editorial) de su último libro, *Ecce comu*.

Com es re-esdevé allò que s'era, es decir, una especie de recorrido por volver a ser lo que nunca has dejado de ser. En su

caso, comunista y católico, aunque cada vez se decanta más por "cristiano", por la vergüenza que le producen los últimos papados: "En su encíclica *Deus caritas est*, Ratzinger establece al principio un paralelismo entre las comunidades cristianas y el comunismo, para luego añadir que 'naturalmente' eso se acabó con el tiempo". Este "naturalmente" le duele: confiesa que si no fuera cristiano, no sería comunista.

El creador del "pensamiento débil" está más fuerte que nunca. Con 72 años, discute con el auditorio universitario sobre la falta de percepción ontológica de Derrida, y repasa su trayectoria filosófica, con los dos grandes faros, que desmenuza, analiza y lleva un poco más allá: Nietzsche y Heidegger. Habla español con un cierto deje latino y, de vez en cuando, se le escapa un "quindi" del Piamonte, un "a ver por dónde íbamos", para centrar de nuevo el discurso en la hermenéutica, el nihilismo y la debilidad. Todo cuadra, desde su serenidad, mientras se rasca la cabeza con la mano izquierda y se sube, rítmicamente, el puño de la camisa de cuadros. En los ochenta, su idea del pensamiento débil venía a decir que ante las grandes construcciones que atesoraban la verdad, fruto de la Ilustración, solo cabía la interpretación de la realidad y la constatación del nihilismo, a partir del concepto del ser como acontecer histórico. "Jesús abandona la certeza para reducirse a la altura de los hombres. La encarnación es un descenso, su verdadera y propia autodisolución por amor". A partir de aquí,

la "cáritas" que no quiso ver Ratzinger, es revolucionaria.

El ideólogo de la posmodernidad formula un discurso provocador. "El pensamiento débil es el pensamiento de los débiles, de los vencidos de la historia. Hoy, más que nunca, es necesaria una disciplina antiglobalizadora". Una especie de lucha comunal. Vattimo fue comunista y cristiano. Y sigue siéndolo. "Son los demás quienes han cambiado. Yo sigo estando donde estaba". Lo dice en su libro.

[imprimir](#)
[enviar](#)
[votar](#)

PARTICIPACIÓN - Compartir - ¿Qué son estos servicios?	HERRAMIENTAS Sé el primero en conocer esta noticia con la aplicación ÚLTIMA HORA Recibe El PERIODICO en tu correo con el Boletín de titulares. Recibe las alertas por sms en tu móvil.
--	--

PATROCINADOS

CANALES		SERVICIOS		BLOGS
Barça	Viajar	Amor / amistad	El tiempo	Blogs del mundo Poder catracho Muzungu Desde la calle Kanimambo Afrika Tierra guaraní + Más blogs
Inmobiliario	Fotografía	Vehículos de Ocasión	Para tu móvil	
Salud	Informática	Loterías y apuestas	Horóscopo	
Mujer	Playstation2	Compras	Clasificados	
Coches Ocasión	Bolsa			

OTROS SITIOS DEL GRUPO ZETA

El Periódico de Catalunya
 La Voz de Asturias
 El Periódico de Aragón

El Periódico Extremadura
 El Periòdic d'Andorra
 Mediterráneo Córdoba

Ciudad de Alcoy
 Sport
 Equipo
 Entreviú
 Tiempo de hoy

Primera Linea
 Viajar
 Ediciones B
 Zeta Gestión Medios
 On pictures

Cuore
 Woman
 PC Plus
 SuperJuegos
 PlayStation

General Risk
 Gráficas de Prensa
 Diaria
 ISO
 Mortadelo y Filemón

You Man
 AUTO *hebdo*
 Todo Rallyes
 Super AUTO

Red Aragón
 Red Córdoba
 Red Mediterráneo
 Windows Vista
 AQUA

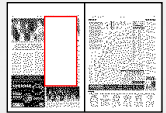
Cartoon Network

Enlaces Recomendados

Videojuegos | Club Canalla | Hosting | Hoteles | Traducciones | Oferta formativa | Apuestas deportivas 10a1.com | Pisos en Barcelona | Despedidas Soltero - Soltera | Organización eventos | Infoasturias | Oferta hotel | Hoteles | El Mundo del Motor | Vuelos | Álbum Digital – Fotos | Cirugia Plastica-Adelgazar | FC Barcelona Tickets | Barcelona | Alquiler de Coches | Cursos oposiciones | Conciertos Barcelona - Restaurantes Barcelona | hoteles.es

Quiénes somos | Tarifas de Publicidad | Aviso Legal | Nuestros E-mails | Datos de la Web | La Botiga | Mapa Web |

Gianni Vattimo, ahir al claustre de La Mercè de Girona. / EUDALD PICAS

Vattimo advoca per la utopia comunista i la indisciplina

El pensador italià va oferir ahir una conferència a La Mercè

● Donat que, després de l'experiència soviètica, ja no creu en la revolució; donat que ja no té esperances en el projecte reformista i que l'estat anàrquic és impossi-

E.V. / Girona

ble, Gianni Vattimo proposa la indisciplina antiglobalitzadora per fer front al capitalisme que irradia a tot el món els Estats Units. El pensador italià és a Girona convidat per la Càtedra Ferrater Mora.

Aprofitant la seva estada a Girona com a convidat de la Càtedra Ferrater Mora de pensament contemporani, el professor de la Universitat de Torí Gianni Vattimo va impartir ahir una conferència al centre cultural La Mercè durant la qual, a propòsit de la presentació del seu llibre *Ecce comu* (Accent Editorial), va exposar la seva visió del «comunisme ideal», l'únic concebible, va dir, després del fracàs de la revolució soviètica. Vattimo, que va ser eurodiputat pels Demòcrates d'Esquerra entre el 1999 i el 2004, afirma haver radicalitzat la seva actitud («he esdevingut més polèmic», va dir), després de comprovar que «la situació política europea està paralitzada» i que l'únic lloc del món on encara pot produir-se un autèntic can-

vi és a l'Amèrica llatina, un impuls que assegura intuir també en alguns gestos del president espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, com ara la retirada de les tropes de l'Iraq tot just arribat al poder, «potser —va argumentar— perquè pertany a la mateixa comunitat lingüística que Chaves, Morales o Correa».

Mig en broma, va confessar que estaria temptat de demanar la nacionalitat espanyola per temor al polvorí italià. «Quan els pobres perden tota possibilitat de representació, neix el terrorisme i els governs intensifiquen les mesures repressores», va advertir, abans d'afegir que «si Berlusconi no s'ha convertit de ple en un feixista és perquè primer de tot és un comerciant». De fermes conviccions reli-

gioses, a pesar que es declara «un catòlic que s'avergonyeix del Papa i un ciutadà d'esquerra que ja no s'identifica amb cap partit reformista del seu país», el *pare* del «pensament dèbil» va dir que «es necessita un ideal més o menys utòpic per comprometre's en política», per això assegura concloure: «Si no fos cristià, no seria comunista», en el sentit que és el missatge evangèlic de la fraternitat el que l'impulsa a desitjar una millora social comuna. Vattimo va admetre que no tenia cap esperança de reforma dins del sistema, per la qual cosa va acabar advocant per l'anarcocomunisme i la indisciplina com a mitjans per fer front al capitalisme nord-americà i «les seves agències internacionals, és a dir, l'ONU i la Unió Europea».

EL PENSAMENT I LA VIDA EL CREADOR DEL PENSAMENT DÈBIL

La provocació de Vattimo

Coincidint amb la fi de la seva carrera docent, que ha durat 44 anys, el filòsof Gianni Vattimo ha estat a Girona per parlar de filosofia

ORIOI PONSATÍ-MURLÀ
Girona

El proper dimarts 14 d'octubre, Gianni Vattimo dictarà la seva última lliçó a la Universitat de Torí, on de manera intermitent ha estat ensenyant filosofia des del 1964. Una carrera docent, per tant, que ha durat 44 anys justos. Com eren 44 els anys que tenia Nietzsche (que també va néixer un any 1844) quan va sofrir la seva crisi mental definitiva (justament a Torí). Amant com és del pensament de Nietzsche, no seria gens estrany que Gianni Vattimo hagués escollit aquest número singular per posar el punt i final a la seva carrera acadèmica.

Compendi vattimià

Amb setanta-dos anys, i pocs dies abans de passar a ser un acadèmic emèrit, Vattimo es troba en la seva tardor intel·lectual, en un punt de maduresa plàcida. Just la setmana abans de la seva retirada oficial de la palestra acadèmica, Gianni Vattimo ha volgut fer estada a Girona, convidat pel director de la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona, Josep-Maria Terricabras. Al llarg de cinc intensos dies (6-10 d'octubre), amb sessions matí i

JORDI RIBOT

El filòsof Gianni Vattimo en un curs de pensament contemporani a la càtedra Ferrater Mora de la UdG

tarda, Vattimo ha descrit un recorregut completíssim pels racons de la seva filosofia, de tal manera que les lliçons d'aquesta setmana a Girona podrien fàcilment ser considerades un compendi del pensament vattimià. La relació amb Heidegger i amb Husserl, el problema de la temporalitat, l'ontologia de l'actualitat, l'hermenèutica, l'estètica, el cristianisme, l'anarquia.

Es pot dir que ni un sol dels temes cabdals en l'obra de Vattimo ha quedat al marge d'aquestes esplèndides lliçons, que han estat seguides no només per un nombrós públic català sinó també pels principals estudiosos de l'obra de Vattimo d'arreu d'Europa: Santiago Zabala i Alberto

Martinengo (editors de les obres completes de Vattimo), Miguel Ángel Quintana (Universitat Europea Miguel de Cervantes), i Franca d'Agostini (Universitat de Torí). Tots ells han tingut, a més, l'oportunitat de desenvolupar cadascun una ponència sobre la filosofia del pensador italià.

Revolució anarquista i catolicocomunista

De manera complementària a les lliçons de Vattimo a la Càtedra Ferrater Mora, Gianni Vattimo va presentar dimarts al Centre Cultural la Mercè la traducció catalana del seu últim llibre: *Ecce comu. Com es re-esdevé allò que s'era* (Accent Editorial, 2008). Pa-

Vattimo ens mostra la seva cara més provocadora, reivindicant alhora el retorn al comunisme

radoxalment, aquesta és la primera traducció d'una obra de Vattimo al català i alhora la primera traducció europea d'aquest llibre després de la publicació de l'original italià. *Ecce comu* ha provocat no poques reaccions a Itàlia perquè exposa sense reserves la seva decepció davant el que havia d'haver estat la Unió Europea (ell mateix va ser eurodiputat un

'El pensament dèbil'

Vattimo en 30 segons

Gianni Vattimo (Torí, 1936). Deixeble de Hans-Georg Gadamer a Heidelberg, Gianni Vattimo s'enfila a les espatlles de Nietzsche i Heidegger per filosofar.

Contra tota traça de pensament dogmàtic (llegeixi's marxisme, psicoanàlisi, cristianisme jeràrquic, etc.), Vattimo ha proposat el model filosòfic del *pensament dèbil*. No es mostra disconforme amb l'etiqueta de *filòsof postmodern*, però cal reconèixer que a diferència dels postmoderns francesos (Derrida, Deleuze...) i alguns italians (Agamben, Negri...), els escrits de Vattimo tenen la virtut de ser intel·ligibles. Per a ell la filosofia és una conversa; si pot ser, de sobretaula. Riu molt més sovint que la majoria dels mortals. Ha publicat *El fin de la modernidad, Más allá de la interpretación, Creer que se cree*, i *Ecce comu*.

temps) i mai no ha arribat a ser, així com la seva indignació davant la impotència absoluta amb què les esquerres europees intenten moderar els excessos del capitalisme.

Vattimo ens mostra novament la seva cara més provocadora, reivindicant alhora el retorn al comunisme (ara que sembla que comencen a no prendre-se'l seriosament ni tan sols a Cuba) i a la vivència de les primeres comunitats cristianes (ara que fins i tot les esglésies italianes es buiden massivament). D'aquesta manera, s'erigeix en catolicocomunista i propugna la guerra al capitalisme mitjançant la subversió democràtica amanida amb tocs d'anarquisme revolucionari.●

GIRONINS

Marc Sureda i Jubany

Arqueòleg de pedra picada i conservador museístic

Els qui rondem la trentena ens hem passat mitja vida sentint nostàlgics del passat, que veuen en les generacions més joves mostres preocupants d'esmussament social i de manca d'esforç personal. Un pot arribar a tenir la sensació que els qui tenien trenta anys fa trenta anys havien nascut més intel·ligents i més esforçats que no pas els joves d'ara, com si al llarg d'aquestes últimes dècades l'espècie hagués sofert una mena de mutació biològica profunda. El cert, però, és que en la distància tot resulta ser sensacional i la generació que era jove fa trenta anys comptava si fa o no fa amb la mateixa proporció de gent mediòcre que la d'ara. De fet, crec que aquesta es-

tranya generació de nascuts a finals dels anys setanta, en l'immediat postfranquisme, i que ara comença a consolidar la seva trajectòria professional i personal, està donant mostres d'una brillantor, una capacitat de treball i un rigor insòlits.

Aquestes línies volen retratar una persona sorgida precisament d'aquesta fornada: Marc Sureda i Jubany (Girona, 1976).

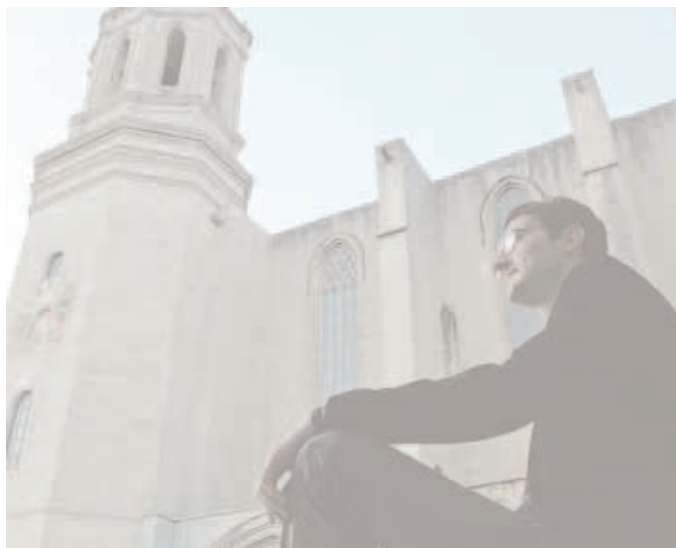
Fa un mes just que Marc Sureda ha estat seleccionat per a la plaça de conservador del Museu Episcopal de Vic, i a principis de la setmana passada defensava a la Universitat de Girona, amb un èxit rotund, les mil pàgines llargues de la seva tesi doctoral, dedicada a l'estudi dels precedents de

la catedral de Girona. Marc Sureda ha estat tota la vida vinculat d'una manera o altra a la catedral: com a gestor cultural, com a estudiós, com col·laborador, i encara avui l'hi trobareu, rondant entre ciris i encensers, els diumenges i festes de gran cerimonial litúrgic. Ell és una de les per-

sones que més coses en sap, de tot allò que hi ha a la catedral, però sobretot de tot allò que (ja) no hi ha. La seva tesi estudia, partint fonamentalment de dades arqueològiques, d'una banda, el fòrum d'època romana, que es trobava emplaçat en l'espai on ara hi ha la catedral, i, de l'altra, el complex catedralici d'època romànica (segles XI-XIV). Aquest

treball, dirigit pel dr. Josep Maria Nolla, culmina una estada de catorze anys a la UdG, on Sureda va entrar als 18 anys com a estudiant, i d'on ha sortit als 32 com a doctor.

Durant aquest periple, ha estat estudiant, investigador i professor de la UdG.

JORDI RIBOT

El currículum imponent de Marc Sureda (desenes d'articles en revistes especialitzades, contribucions en congressos internacionals, un munt de campanyes arqueològiques picant pedra, etcètera) podria fer pensar que és una persona que viu per a la feina. Però la munió de gent que la setmana passada es va apropar a la universitat per sentir la seva lectura de tesi (un acte acadèmic, que no acostuma a ser especialment concorregut) dona bona pista del fet que, com li agrada dir a ell mateix, una part important de la seva felicitat es deu a la quantitat i qualitat dels seus amics. Ep, i un detall important: col·lecció de *clicks* des que era infant.

ORIOI PONSATÍ-MURLÀ

VATTIMO, ESTIMULANT I COMPROMÈS

Josep-Maria Terricabras, IEC
Director de la Càtedra Ferrater Mora

La visita de Gianni Vattimo a la Càtedra Ferrater Mora per dirigir un seminari sobre el seu pensament era molt esperada. Havia de venir el juny passat, però problemes de salut van retardar-ne l'arribada fins al mes d'octubre. Del 6 al 10 va impartir dues sessions diàries i va assistir també —amb una participació molt activa— a les quatre sessions complementàries que van dirigir alguns dels millors coneixedors de la seva obra: Franca d'Agostini i Alberto Martinengo, de la Universitat de Torí, Miguel Ángel Quintana, de la Universitat Europea Miguel de Cervantes, i Santiago Zabala, del Potsdam University Institute.

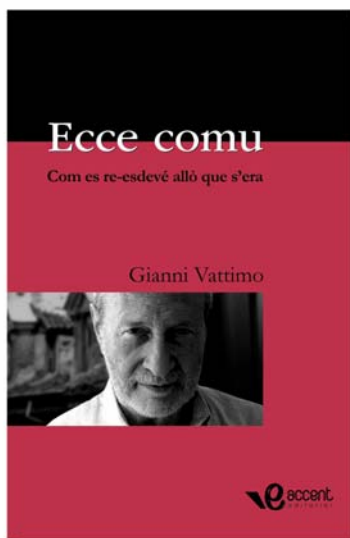
A més, va oferir una conferència pública al Centre Cultural La Mercè, amb motiu de la presentació de la traducció catalana del seu darrer llibre, *Ecce comu*, per part d'Accent Editorial. Aquesta és la primera traducció al món que es fa del llibre, encara que, incomprendiblement, també és la primera obra de

Vattimo és un pensador de primera fila en el panorama internacional des de fa més de trenta anys.

Vattimo que es publica en català. Certament és significatiu —i el significat aquí és negatiu— que la cultura catalana no hagi produït abans cap traducció de Vattimo. Però també és significatiu —ara en una altra direcció— que precisament hagin estat la Càtedra Ferrater Mora i un segell editorial d'una *spin-off* de la UdG els que hagin començat a remeiar la deficiència.

Vattimo és un pensador de primera fila en el panorama internacional des de fa més de trenta anys. A ell es deu una interpretació extraordinàriament fecunda de l'obra de pensadors tan difícils i incòmodes com Nietzsche o Heidegger, als quals ha mostrat com a autèntics precursors de la mort de la metafísica tradicional, com a iniciadors de la postmodernitat i d'allò que Vattimo va batejar com a "pensament dèbil".

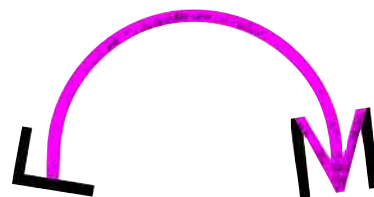
“Pensar és un art, sempre precari, sempre inacabat, sempre revisable. Qui defensa el pensament dèbil té aquesta actitud. Vattimo la defensa i l'encomana. S'han acabat les seguretats teòriques.”

De vegades es pensa que els filòsofs parlen de qüestions allunyades de la realitat. N'hi ha que sí. Els filòsofs de debò, però, no queden atrapats ni en les seves pròpies manies ni en les dels seus col·legues. No són ni escolars ni escolàstics. Els filòsofs de debò saben que la vida no és el que sembla, que la vida és complexa i que, com a tal, no pot ser mai explicada ni pensada del tot, sinó que ha de ser bàsicament viscuda, interpretada, interpel·lada, per mirar d'entendre'n alguna cosa, per estirar-la un xic cap allà on sembla més atractiva, per deixar-se també estirar per ella.

Per això pensar és un art, sempre precari, sempre inacabat, sempre revisable. Qui defensa el pensament dèbil té aquesta actitud. Vattimo la defensa i l'encomana. S'han acabat les seguretats teòriques. De fet, són ficcions, que només ens poden enganyar. La vida s'aguanta sobre si mateixa. O no s'aguanta. Li vaig dir que ho diria, i ho dic: va arribar a Girona cansat —pocs dies abans de jubilar-se a la Universitat de Torí—, i al llarg de la setmana es va anar envigorint, va oferir idees noves, es va deixar anar. Pensament dèbil? Més aviat un pensament proper, despert, estimulante, que amb ell està al servei dels dèbils.

Professors visitants de la Càtedra Ferrater Mora:

Josep-Ferrater Mora
Paul Ricoeur
Willard V. Quine
Adam Schaff
Ll.A. Santaló
Miquel Batllori
Noam Chomsky
Eric Hobsbawm
Ilya Prigogine
Donald Davidson
Mario Bunge
Karl-Otto Apel
David Harvey
Richard Rorty
Leonardo Boff
Alain Touraine
Leszek Kolakowski
Theo Angelopoulos
Hans Heinz Holz
Luigi Luca Cavalli-Sforza
Edgar Morin
Peter Singer
Agnes Heller
Seyla Benhabib
Michael Nyman,
Ernst Tugendhat
Joseph Stiglitz
Gianni Vattimo

Logotip de la Càtedra Ferrater Mora realitzat per Joan Brossa.